

Raadsvergadering 23 september 2025 Agendapunt nr. Corsanr. 25.055497	Portefeuillehouder(s) G.J.H. van Malsen - Volkshuisvesting, Integratie, Emancipatie, Armoedebestrijding en Welzijn Beleidsthema Inburgering
---	--

Aan de Raad,

1. **Onderwerp**

Beleidsaanpassingen inburgering

2. **Beoogd effect voorstel**

Het actualiseren van de beleidskeuzes van de kaders van de Wet Inburgering 2021 op basis van de recente evaluatie.

3. **Inleiding**

Sinds 1 januari 2022 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Inburgering 2021. Op 14 september 2021 is de kadernota Wet Inburgering 2022 'Thuis in Rijswijk' vastgesteld, waarin de doelstellingen en uitgangspunten van het gemeentelijke inburgeringsbeleid zijn opgenomen. In 2024 is een evaluatie uitgevoerd, waarvan uw raad via de RIB 24 105 in februari 2025 kennis heeft genomen.

Beleidsaanpassingen

De bijgevoegde notitie gaat in op de beleidsaanpassingen in de uitvoering van de Wet Inburgering naar aanleiding van de evaluatie en geeft inzicht in de stand van zaken van deze beleidsaanpassingen die via de volgende thema's lopen:

1. De rol van de gemeente Rijswijk;
2. Samenwerking met (keten)partners;
3. De rol van re-integratie en participatiedienstverlening;
4. Mogelijkheden tot voorinburgering.

Omdat het grootste gedeelte van de wijzigingen plaatsvindt binnen de kaders die zijn vastgelegd door de gemeenteraad van Rijswijk betreffen deze wijzigingen geen aanpassingen van de kadernota. Deze wijzigingen behoeven daarom geen formele wijziging van de kadernota en zijn terug te vinden in de bijlage: Notitie uitvoering Wet Inburgering n.a.v. evaluatie inburgeringsbeleid.

Raadsvoorstel met betrekking tot wijziging in de doelgroepen, doelstellingen en uitgangspunten

In de notitie uitvoering Wet Inburgering n.a.v. evaluatie inburgeringsbeleid staan ook een aantal wijzigingen die wel een aanpassing van de kadernota betekenen.

In dit raadsvoorstel worden daarom deze wijzigingen aan u voorgelegd omdat deze een formele wijziging van de kadernota vragen. Het gaat hier om een tweetal doelgroepen die aan het gemeentelijke inburgeringsbeleid worden toegevoegd en een verschuiving in de doelstellingen en uitgangspunten van het inburgeringsbeleid van de gemeente Rijswijk.

Deze wijzigingen betreffen het volgende:

Hoewel Oekraïense ontheemden en asielzoekers formeel geen inburgeringsplicht hebben op grond van de Wet Inburgering 2021, stelt het college voor om hen als doelgroep op te nemen binnen het gemeentelijk inburgeringsbeleid.

Voor Oekraïners biedt dit aansluiting bij bestaande taalvoorzieningen; voor asielzoekers betreft het een pilot gericht op arbeidsmarkttoeleiding binnen het asielzoekerscentrum (AZC).

Met betrekking tot de doelstellingen vindt er een verschuiving plaats: de focus op taal wordt verlegd naar een integrale aanpak van het leren van de Nederlandse taal en het meedoen naar vermogen, onder regie van de consulent inburgering. Daarnaast wordt de term 'zelfredzame' inwoners aangepast naar inwoners die zoveel mogelijk in hun eigen kracht worden gezet.

4. Afdoening toezeggingen

Tijdens de behandeling van de evaluatie in de forumvergadering van 4 februari 2025 zijn de volgende toezeggingen gedaan. Deze zijn verwerkt in de notitie.

ID 574 Kwaliteitseisen taalscholen: In de aanbestedingsprocedure zijn de kwaliteitseisen voor taalscholen aangescherpt, zodat uitsluitend aanbieders geselecteerd worden die kwalitatief goed onderwijs kunnen bieden.

ID 573 Fondsen en organisaties die statushouders helpen met het behalen van diploma's of legaliseren van deze diploma's: De herwaardering van diploma's van statushouders wordt meegenomen in de vormgeving van het re-integratie proces.

5. Toelichting beleidswijzigingen

Het college verzoekt u middels dit voorstel in te stemmen met een aantal wijzigingen en aanvullingen op de doelgroepen, doelstellingen en uitgangspunten van het gemeentelijke inburgeringsbeleid. Voor een inhoudelijk overzicht van deze elementen verwijzen wij u naar de bijgevoegde notitie uitvoering Wet Inburgering n.a.v. evaluatie inburgeringsbeleid 2024

Doelgroepen

Inburgeraars zijn inwoners die sinds januari 2022 een inburgeringsverplichting hebben. De Wet Inburgering onderscheidt twee hoofddoelgroepen:

1. Statushouders: Personen met een asielvergunning voor bepaalde tijd, inclusief hun familie- en gezinsleden. Na-reizigers vallen hier ook onder.
2. Gezins- en overige migranten: Personen met een reguliere verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, zoals migranten die zich in Rijswijk vestigen vanwege gezinshereniging. Bijvoorbeeld migranten die naar Rijswijk komen, omdat zij een Nederlandse partner hebben.

Het college stelt voor om de volgende doelgroepen aan het gemeentelijk inburgeringsbeleid toe te voegen:

3. Oekraïense ontheemden: Inwoners uit Oekraïne die verblijven in Rijswijk en vallen onder de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne (TWO) en de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO).
4. Asielzoekers: Inwoners van het AZC in Rijswijk die een asielaanvraag hebben ingediend, maar nog geen officiële status hebben verkregen.

De regierol van de gemeente verschilt per doelgroep:

Statushouders: volledige regie, inclusief inkoop van het aanbod.

Gezinsmigranten: gedeeltelijke regie, gericht op intake- en voortgangsgesprekken.

Oekraïense ontheemden en asielzoekers: ondersteuning via pilotdienstverlening buiten de wettelijke verplichtingen.

De gemeente heeft voor de groep asielstatushouders volledige regie, inclusief de inkoop van het aanbod. Voor de groep gezinsmigranten geldt er gedeeltelijke regie. Hierbij is de rol van de gemeente meer adviserend in de vorm van intake- en voortgangsgesprekken. Oekraïense ontheemden en asielzoekers vallen onder pilotdienstverlening.

Doelstelling

Het college stelt voor om de huidige doelstelling:

'Inburgeraars worden zo snel mogelijk zelfredzame inwoners die zelfstandig meedraaien in de samenleving. Hiervoor is het belangrijk dat de inburgeraar zo goed mogelijk de Nederlandse taal leren spreken en de weg weten te vinden.'

Te wijzigen in:

'Inburgeraars maken zo snel mogelijk deel uit van de samenleving. Hiervoor is het belangrijk dat zij de Nederlandse taal goed leren spreken en hun weg weten te vinden binnen de samenleving.'

Uitgangspunten

Het college stelt voor om het huidige uitgangspunt:

'De dienstverlening gericht op inburgering worden gecombineerd met de overige voorzieningen binnen het Sociaal Domein. Daarnaast worden de preventieve en welzijnsvoorzieningen zoveel mogelijk benut om tot een samenhangende dienstverlening te komen.'

Te wijzigen in:

'Het gemeentelijke inburgeringsbeleid kent een integrale aanpak van het leren van de taal en het meedoen naar vermogen onder regie van de consulent inburgering. De dienstverlening wordt gecombineerd met overige voorzieningen binnen het Sociaal Domein. Preventieve en welzijnsvoorzieningen worden hierbij zoveel mogelijk benut om te komen tot samenhangende ondersteuning waar nodig.'

6. Financiën

De wijzigingen die nu voorgesteld worden hebben geen financiële consequenties omdat de uitvoering van de gemeentelijke verplichtingen voortvloeiend uit de Wet Inburgering wordt bekostigd uit de SPUK inburgering en is budgetneutraal.

Met betrekking tot de doelgroepen die worden toegevoegd is de pilotdienstverlening voor de asielzoekers afhankelijk van de aanvraag van een AMIF subsidie (Europese subsidieregeling). Met betrekking tot de uitvoering valt deze onder de uitvoeringsbudgetten van Inburgering en/of Werk en Inkomen.

De dienstverlening voor de Oekraïners valt onder de huidige dienstverlening die wij hen bieden en sluit daarbij aan op aanwezige voorzieningen in Rijswijk waarbij de verwachting is dat deze de bestaande subsidies niet zullen overstijgen.

7. Juridische consequenties

Er zijn geen juridische consequenties.

Hoewel er twee doelgroepen worden toegevoegd aan de dienstverlening die er in Rijswijk plaatsvindt in het kader van inburgering kunnen deze nieuwe doelgroepen geen aanspraak maken op de rechten en verplichtingen zoals opgelegd aan de inburgeringsplichtigen via de Wet inburgering, omdat zij niet vallen onder deze wetgeving.

Voor de asielzoekers blijft het COA verantwoordelijk voor de voorinburgering en de Oekraïners zijn ontheven van elke vorm van verplichting in het kader van inburgering.

De dienstverlening die wij hen gaan aanbieden, wordt daarbij in pilotvorm aangeboden wat betekent dat de gemeente kan bepalen wie waar op aansluit binnen de kaders van de huidige wetgeving.

8. Communicatie en Participatie

Bekendmaking in het elektronische gemeenteblad en Nieuwsblad Rijswijk

De inburgeraars worden tijdig van eventuele gewijzigde werkwijzen door de inburgeringsconsulenten op de hoogte gesteld. Het gehele inburgeringsproces wordt daarbij toegelicht in de informatiemap.

De betrokken organisaties worden in de kwartaalgesprekken op de hoogte gesteld.

9. **Wat gebeurt er bij niet (tijdig) beslissen?**

Wanneer er niet tijdig wordt besloten dan wordt het huidige inburgeringbeleid gehandhaafd en worden de aanbevelingen gedaan in de evaluatie niet overgenomen. Ook wordt er dan niet voldaan aan de toezeggingen.

10. **Bijlage(n)**

- Notitie Uitvoering Wet inburgering n.a.v. evaluatie inburgeringsbeleid
- Bekendmaking raadsbesluiten

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 23 september 2025
Gelezen het voorstel van het college d.d.15 juli 2025 nr.

BESLUIT

1. De doelgroepen, zoals vastgesteld in de Kadernota Wet Inburgering “Thuis in Rijswijk” van 14 september 2021 onder hoofdstuk 2.1 Doelgroepen en verantwoordelijkheden, uit te breiden. De doelgroepen worden als volgt:

1. Statushouders: Personen met een asielvergunning voor bepaalde tijd, inclusief hun familie- en gezinsleden. Na-reizigers vallen hier ook onder.
2. Gezins- en overige migranten: Personen met een reguliere verblijfsvergunning voor bepaalde tijd, zoals migranten die zich in Rijswijk vestigen vanwege gezinshereniging. Bijvoorbeeld migranten die naar Rijswijk komen, omdat zij een Nederlandse partner hebben.
3. Oekraïense ontheemden: Inwoners uit Oekraïne die verblijven in Rijswijk en vallen onder de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne (TWO) en de Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO).
4. Asielzoekers: Inwoners van het AZC in Rijswijk die een asielaanvraag hebben ingediend, maar nog geen officiële status hebben verkregen.

2. De doelstellingen, zoals vastgesteld in de Kadernota Wet Inburgering “Thuis in Rijswijk” van 14 september 2021 onder hoofdstuk 3.1 Onze doelstellingen, aan te passen. De doelstellingen worden als volgt:

- Inburgeraars maken zo snel mogelijk deel uit van de samenleving. Hiervoor is het belangrijk dat zij de Nederlandse taal goed leren spreken en hun weg weten te vinden binnen de samenleving.
- Inburgeraars hebben zo snel mogelijk een betaalde baan
Alle inburgeraars doen zo snel mogelijk naar eigen kunnen mee in de samenleving. Voor een duurzame participatie en blijvende onafhankelijkheid van de uitkering, is het belangrijk dat zij een zo hoog mogelijk taalniveau halen, bij voorkeur op B1-niveau. Indien een betaalde baan (nog) niet haalbaar is, dan helpen wij ze aan een werkervaringsplaats, stage, vrijwilligerswerk of een zinvolle dagbesteding.
- Inburgeraars zijn onderdeel van de inclusieve samenleving
In een inclusieve samenleving kan iedereen meedoen. Niemand wordt of voelt zich buitengesloten. Iedereen kan een nuttige bijdrage leveren en zijn/haar talenten benutten.

3. De uitgangspunten, zoals vastgesteld in de Kadernota Wet Inburgering “Thuis in Rijswijk” van 14 september 2021 onder hoofdstuk 3.2 Onze uitgangspunten, aan te passen. De uitgangspunten worden als volgt:

1. Integrale aanpak
Het gemeentelijke inburgeringsbeleid kent een integrale aanpak van het leren van de taal en het meedoen naar vermogen onder regie van de consulent inburgering. De dienstverlening wordt gecombineerd met overige voorzieningen binnen het Sociaal Domein. Preventieve en welzijnsvoorzieningen worden hierbij zoveel mogelijk benut om te komen tot samenhangende ondersteuning.
2. Investeren in een goede start
Er is veel aandacht voor de startfase van het inburgeringstraject. Door de brede intake en het vaststellen van het Persoonlijk plan voor Inburgering en Participatie (PIP) wordt al snel het passende traject vastgesteld.
3. Lokaal als het kan en regionaal als het moet

We willen ons inburgeringsaanbod zo lokaal mogelijk, dichtbij de leefomgeving van de doelgroep, organiseren. De regel is dus lokaal, mits.... Het kan meerwaarde hebben om regionaal samen te werken op sommige onderdelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gezamenlijke inkoop van gespecialiseerd en kwalitatief hoogwaardig inburgeringsonderwijs.

4. Doorontwikkeling dienstverlening

Omdat de verplichtingen rondom het inburgeringstraject een nieuwe taak voor de gemeente betreft en er sprake is van een adaptief stelsel is er ruimte gecreëerd voor een lerende aanpak. De gemeente kiest voor een lerende aanpak, waarbij er ruimte is voor doorontwikkeling is van de dienstverlening en aandacht voor kwaliteit en effectiviteit.

5. Binnen de beschikbare rijksbudgetten

Wij willen de wet uitvoeren binnen de budgetten die we van het Rijk ontvangen. Deze beschikbare budgetten vormen de kaders voor de aanbestedingen en/of de gesprekken met de uitvoerende partijen.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn vergadering van 23 september 2025

De gemeenteraad,
de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

H. Sahin